

Fiskus zyska narzędzia to prostszego identyfikowania spółek fasadowych

I. Już od 2024 roku mają obowiązywać nowe przepisy o tzw. spółkach fasadowych

Opublikowany przez Komisję Europejską projekt dyrektywy dotyczący zapobiegania nadużywaniu spółek fasadowych do celów podatkowych, zmienia Dyrektywę 2011/16/UE (tzw. Dyrektywa ATAD 3). Dyrektywa ma rozwiązać problemem tzw. pustych spółek, czyli podmiotów tworzonych w celu skorzystania z preferencji podatkowych. Przepisy dyrektywy mają wejść w życie już w 2024 r. Co jednak ważniejsze, na podstawie przepisów dyrektywy analizowane będą dane dwa lata wcześniej, a więc te z 2022 i 2023 roku. Nie ulega zatem wątpliwości, że firmy, których dyrektywa dotyczy już dziś powinny przygotować się do stosowania nowych przepisów. Szczególnie, że kary za naruszenie nowych regulacji mają sięgać nawet 5% przychodów.

II. Spółki, które nie prowadzą rzeczywistej działalności trafią pod fiskalną lupę

Przedsiębiorstwa fasadowe to podmioty, które nie prowadzą działalności gospodarczej lub prowadzą minimalną działalność gospodarczą. Czasami mogą one służyć pozytywnym funkcjom handlowym, jednak mogą być również nadużywane do celów agresywnego planowania podatkowego lub uchylania się od opodatkowania. Jak wyjaśnia ACAMS (największa organizacja członkowska zrzeszająca specjalistów ds. przeciwdziałania przestępstwom finansowym), spółka fasadowa (nazywana też firmą-przykrywką) to każda firma założona i kontrolowana przez inną organizację. Nie w każdym przypadku jest to działalność nielegalna, jednak przestępcy wykorzystują firmy-przykrywki do prania pieniędzy, nadając im pozór legalnego źródła. Firmy-przykrywki mogą oferować produkty i usługi poniżej cen rynkowych lub nawet poniżej kosztów produkcji.

Dyrektywa ATAD 3 wprowadza zmiany w obowiązkach podatkowych spółek, ułatwiając administracji podatkowej uznanie części z nich za spółki fasadowe. Aby uniknąć związanych z tym konsekwencji, spółki będą musiały raportować w swoich deklaracjach podatkowych sporo dodatkowych informacji, w tym także za lata 2022-2023, mimo że przepisy zaczną obowiązywać od 2024 roku.

III. Nowe przepisy obejmą holdingi zarówno z UE, jak i spoza jej granic

Nowe przepisy mają dotyczyć podmiotów mających strukturę holdingową, zarówno z Unii Europejskiej, jak i z państw trzecich. W tym ostatnim przypadku, dotyczy to sytuacji wypłaty dywidend poza Unię Europejską. Dyrektywa obejmie podmioty, które prowadzą działalność transgraniczną, a większość ich przychodów stanowią przychody pasywne (z odsetek, dywidend) oraz należności licencyjne. Dyrektywa z definicji spółek fasadowych wyłącza jednak określone grupy podatników, takie jak: podmioty regulowane, spółki notowane na giełdzie, podmioty zbiorowego inwestowania, spółki zatrudniające co najmniej pięciu pracowników zajmujących się jedynie czynnościami zmierzającymi do generowania przychodów pasywnych.

IV. Pojawi się test warunków wyjściowych do weryfikacji statusu spółki

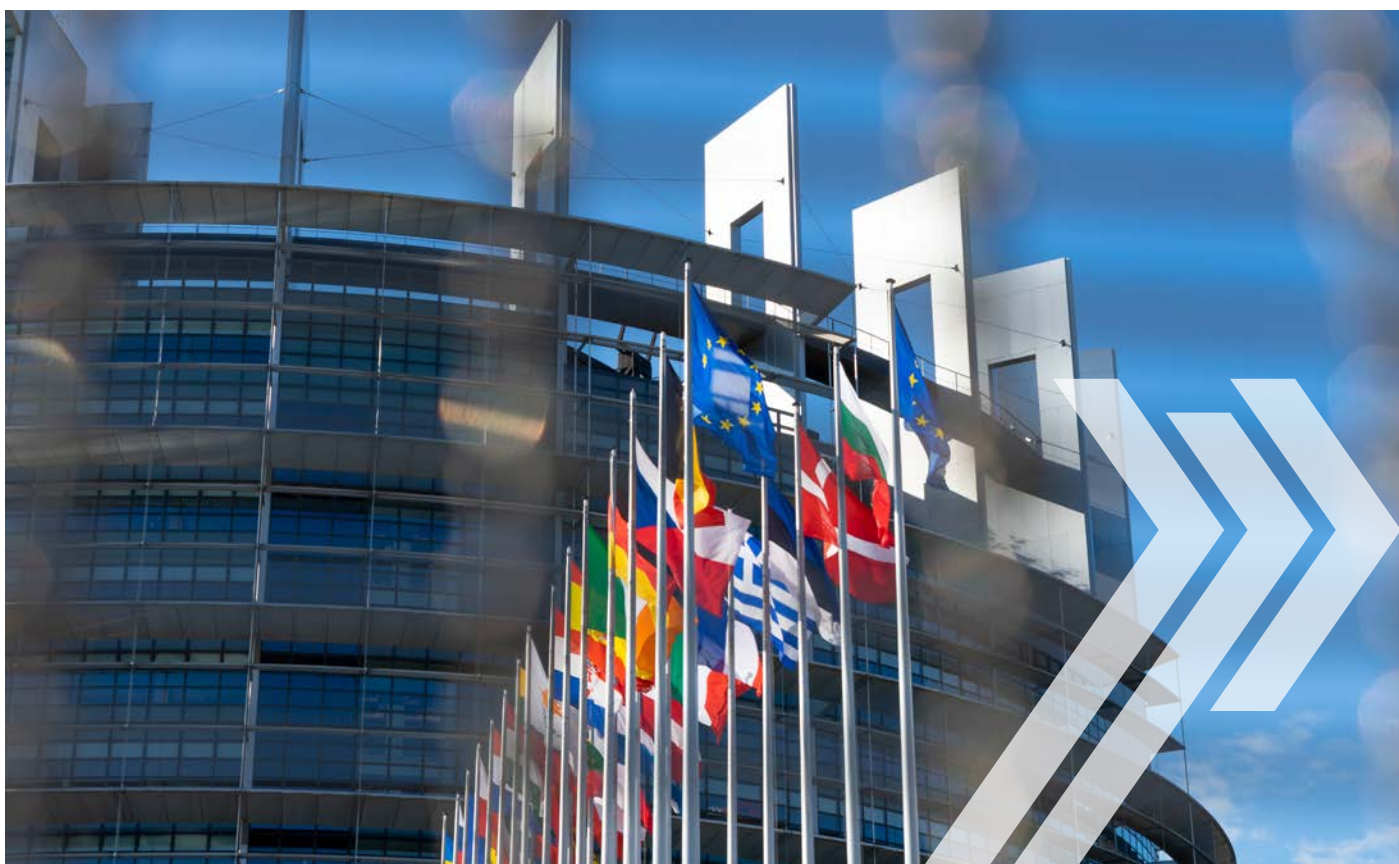
Dyrektywa pozwoli państwom członkowskim identyfikować przedsiębiorstwa fasadowe - mające siedzibę w UE i wykorzystywane wyłącznie do celów podatkowych - za pomocą testu warunków wyjściowych. Sprawdzano by w nim udział dochodu pasywnego i transakcji transgranicznych, a także to, czy zarządzanie jest zlecane na zewnątrz. Podejrzane przedsiębiorstwa byłyby zobowiązane przedstawić dokumenty potwierdzające siedzibę, aktywny rachunek bankowy oraz rezydencję podatkową dyrektorów i większości pracowników. Jeżeli podmiot nie ma substratu majątkowo-osobowego pod względem (przynajmniej) jednego z tych elementów, domniemywa się, że jest spółką fasadową nadużywaną do celów podatkowych. Spółki fasadowe miałyby możliwość obalenia tego domniemania poprzez przedstawienie większej liczby dowodów na to, że podmiot faktycznie wykorzystuje się do celów innych niż podatkowe. W konsekwencji, jeśli dany podmiot nie został wyłączony spod działania dyrektywy, konieczne będzie wykonanie przewidzianych w niej testów.

V. Dyrektywa obniży progi pozwalające objąć spółki nowymi przepisami

Dyrektywa zakłada obniżenie aktualnie określonych progów, co spowoduje zwiększenie zakresu podmiotów nią objętych. Zgodnie z nowymi regulacjami, do kategorii podmiotów podwyższonego ryzyka zaliczać się będzie te podmioty, które spełniają takie kryteria jak: ponad 65 proc. (obecnie 75 proc.) ich przychodów stanowią tzw. przychody pasywne (m.in. z odsetek, dywidend, należności licencyjnych, dochody z nieruchomości); prowadzą działalność transgraniczną, tzn. ponad 55 proc. (obecnie 60 proc.) przychodów pasywnych osiągniętych przez te podmioty pochodzi z transakcji transgranicznych lub jest wypłacanych zagranicę lub ponad 60 proc. wartości nieruchomości lub ruchomości będących źródłem przychodów pasywnych znajduje się poza krajem rezydencji podatkowej podmiotu; zleciły w drodze outsourcingu zarządzanie bieżącą działalnością i procesy decyzyjne dotyczące istotnych funkcji - przedmiotowe kryterium jest spełnione w przypadku outsourcingu do podmiotów niepowiązanych.

VI. Spółka będzie musiała wykazać, że posiada odpowiednie zasoby majątkowo-osobowe

Aby uniknąć uznania za przedsiębiorstwo fasadowe spółki będą musiały więc wykazać, że posiadają wymagany substrat majątkowo-osobowy, tj. zespół czynników, które wskazują na to, że spółka faktycznie prowadzi działalność gospodarczą. Do czynników tych należy zaliczyć: posiadanie własnego lokalu lub lokalu przeznaczonego do wyłącznego użytku; posiadanie co najmniej jednego aktywnego rachunku bankowego na obszarze Unii Europejskiej; realizację zadań danego podmiotu przez co najmniej jednego „lokalnego” dyrektora posiadającego odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia lub pracowników w większości będących rezydentami w państwie członkowskim przedsiębiorstwa (lub zamieszkujących w odległości umożliwiającej właściwe wykonywanie ich obowiązków), którzy posiadają kwalifikacje do prowadzenia działalności generującej odpowiedni dochód przedsiębiorstwa.

VII. Konieczne będzie składanie rocznych deklaracji pod groźbą kar finansowych

Informacje wykazujące spełnienie minimalnego substratu majątkowo-osobowego powinny zostać przekazane w rocznej deklaracji podatkowej. Do deklaracji należy dołączyć również odpowiednie dokumenty stanowiące dowody przedstawianych twierdzeń, a w tym zawierające następujące informacje: adres i rodzaj lokalu; kwotę przychodów brutto i ich rodzaj; kwotę wydatków związanych z prowadzeniem działalności i ich rodzaj; rodzaj działalności gospodarczej prowadzonej w celu generowania odpowiedniego dochodu; liczbę dyrektorów, ich kwalifikacje, uprawnienia i miejsce zamieszkania dla celów podatkowych lub liczbę pracowników wykonujących działalność gospodarczą generującą odpowiedni dochód, a także ich kwalifikacje i miejsce zamieszkania dla celów podatkowych; informacje dotyczące działalności gospodarczej zlecanej w drodze outsourcingu; numer rachunku bankowego, wszelkie upoważnienia udzielone na potrzeby dostępu do rachunku bankowego oraz korzystania z poleceń zapłaty lub ich wydawania, a także dowody aktywności rachunku. Dyrektywa przewiduje możliwość nałożenia na podmioty, które nie dopełnią obowiązków informacyjnych wynikających z dyrektywy ATAD 3 kary pieniężnej w wysokości co najmniej 5 proc. obrotu przedsiębiorstwa w danym roku podatkowym.

RAFAL KRYSA
Starszy Menadżer w Dziale
Doradztwa Podatkowego
tel.: +48 22 543 16 00
Rafal.Krysa@bdo.pl

VIII. Spółka uznana za fasadową nie otrzyma certyfikatu rezydencji

W przypadku uznania podmiotu za spółkę fasadową podmiot taki nie będzie miał możliwości otrzymania certyfikatu rezydencji. Uniemożliwi mu to zastosowanie preferencyjnych zasad poboru podatku u źródła. W konsekwencji, jeśli np. polska spółka wypłaci dywidendę spółce uznanej za fasadową, będzie miała obowiązek pobrania 19 proc. podatku od dywidend, ponieważ nie będzie możliwe zastosowanie preferencji wynikających z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania ani zwolnień wynikających z dyrektyw UE. W przypadku wypłaty odsetek, zamiast korzystnych rozwiązań wynikających z takich umów, trzeba zaś będzie pobrać podatek wynoszący 20%. Poza odmową wydania certyfikatu rezydencji możliwe będzie także wydanie certyfikatu rezydencji podatkowej z zastrzeżeniem, że przedsiębiorstwo nie jest uprawnione do korzyści wynikających z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, ani zwolnień wynikających z dyrektyw unijnych. Takie zastrzeżenie będzie zatem miało identyczne skutki w sferze rozliczeń podatkowych, jak odmowa jego wydania.

Niniejszy materiał
nie stanowi
wyczerpującej
informacji podatkowej,
ani nie stanowi
opinii podatkowej.
Przed podjęciem
jakichkolwiek decyzji
prosimy o zasięgnięcie
szczegółowej porady
podatkowej.

BDO to międzynarodowa sieć niezależnych firm audytorsko – doradczych, których współpraca koordynowana jest z centralnego biura w Brukseli. Początki BDO sięgają 1963 roku. W Polsce BDO działa od 1991 roku. Mamy 5 biur, w: Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu, Katowicach.

BDO od lat doceniane jest w prestiżowych Rankingach dotyczących działalności m.in. Działów: Audytu oraz Doradztwa Podatkowego.

Ostatnie wyróżnienia dla firmy dotyczą Rankingów:

Firm i Doradców Podatkowych Dziennika Gazety Prawnej za 2022 rok:

- I miejsce Najlepsza Firma Doradztwa Podatkowego w kategorii firm średnich Rzeczypospolitej i Parkietu za 2022 rok:
- Najbardziej Aktywna Firma na Giełdzie (IV miejsce)
- Najlepsza Firma Audytorska (V miejsce)
- Najlepsza Firma badająca spółki giełdowe (VI miejsce)

BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa, ul. Postępu 12, 02–676 Warszawa;
tel.: +48 22 543 16 00, fax: +48 22 543 16 01, e-mail: office@bdo.pl

BDO